

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО
“СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ” - КЮСТЕНДИЛ**

2500 Кюстендил бул. “Цар Освободител”, № 253, тел. 078/52-27-70
E-mail: pgss_kyustendil@abv.bg

Утвърждавам:
Директор: Силвия Георгиева

**ПРАВИЛНИК
ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ
УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ,
ОБУЧЕНИЕ И ТРУД**

Учебна 2021/2022 година

Раздел I

Област и ред за прилагане на правилника

Чл. 1. /1/. Настоящият правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд се издава в изпълнение на чл. 19, ал.2, т. 18 от Наредба на МОН за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалсти, във връзка с необходимостта от осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Чл. 1. /2/. По смисъла в термина "безопасни условия на възпитание, обучение и труд" се включват и хигиенните условия и противопожарната охрана.

Чл. 2. Правилникът определя основните изисквания, които трябва да се осигурят и спазват при провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност, за да се предотвратят евентуални трудови злополуки, заболявания на учениците в процеса на обучението, при извънучилищни дейности и други.

Чл. 3. Правилникът е задължителен за всички участници в образователно-възпитателния процес и трудовата дейност и урежда техните права, задължения и отговорности по осигуряване, контролиране и изпълнение на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Чл. 4. Освен този правилник трябва да се спазват и установените в Република България единни, отраслови и ведомствени правила, норми и изисквания за безопасни условия на работа, съответстващи на дейността.

Чл. 5. Правилникът се утвърждава от директора на училището. Актуализира се при разкриване на нови работни места, кабинети, при изменение на правилата, нормативите и изискванията.

Чл. б. Забранява се изпълнението на заповеди, нареддания и други, противоречащи на този правилник.

Чл. 7. За работните места на лицата с трудови договори, местата за обучение и трудова дейност на учениците, машините и съоръженията, кабинетите, лабораториите и работилниците да се изготвят и поставят на видно място инструкции за безопасна работа.

Чл. 8. На работните и учебни места, където съществуват опасности, които не могат да бъдат отстранени чрез технически средства за колективна защита или други методи, да се поставят знаци и сигнали съгласно наредба № 4 за знаците и сигналите за безопасност на труда и противопожарна охрана.

Чл. 9. До работа не се допускат работници и служители, които:

- Не са преминали предварителен медицински преглед;
- не са сключили трудов договор; не са инструктирани и запознати с условията и изискванията за безопасна работа;
- са употребили преди или употребяват алкохол през работно време.

Чл. 10. Регистрирането и отчитането на трудовите злополуки да се извършва съгласно Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки.

Раздел II

Права, задължения и отговорности на длъжностни лица и учащи се за осигуряване и спазване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд

Чл. 11. Задължения, отговорности и права на директора на училището.

1. Отговаря за цялостното изпълнение на изискванията за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд, създава условия за опазване живота, предпазване от рискове и укрепване здравето на учениците.
2. Възлага на длъжностно лице координацията и контрола по осигуряването на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.
3. Оторизираното лице по чл. 11 ал. 2 от настоящия Правилник провежда всички инструктажи и води Книгите за начален и периодичен инструктаж.

4. Периодично осигурява щателен преглед на състоянието на сградата, като особено внимание се обръща на обезопасяването на електрическите инсталации, изискванията по хигиената на труда, закрепване на врати и прозорци и др.

Чл. 12. Задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд на лицето, осъществяващо координация и контрол по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд:

1. Осъществява от името на директора координация в работата за осигуряване на безопасни и здравословни условия за труд за щатния персонал и учениците.
2. Провежда начален инструктаж с:
 - а) всички новопостъпващи в учебното заведение служители и работници преди допускането им до работа;
 - б) работници и служители, изпратени временно на работа.
3. Провежда периодичен инструктаж на учителите, работниците и служителите в началото на всяка учебна година.

Чл. 13. Задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд на учителите по учебна и производствена практика:

1. Да извърши по утвърдена програма необходимия инструктаж на работното място с учащите преди започване на работа и да го регистрира в книгата за инструктаж, като следи за точното и пълно попълване на всички графи.
2. Да провежда инструктаж преди всяко учебно — практическо занятие.
3. Да запознае учениците с устройството на машините и изисквания за тяхното обезопасяване.
4. През време на провеждане на практиката, да наблюдава и следи постоянно за работата на машините, съоръженията, апаратите и при забелязване на нередности незабавно да ги изключва от действие.
5. Да проявява взискателност за спазване на правилата и изискванията за безопасна работа, за използване на работно облекло и ЛПС.
6. Да знае във всеки момент местопребиваването на всеки ученик от групата и каква работа извършва.
7. Постоянно да наблюдава работата на всеки и в случай на неспазване изискванията за безопасна работа да взема съответни мерки.
8. Да следи и осигурява спазването на режима за работа и почивка.
9. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи, като особено строго съблюдава за физическото натоварване на всеки.
10. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на първа медицинска помощ и да съобщава на директора на училището.
11. Да не допуска оставането на ученици в помещението за обучение по практика без присъствие и наблюдение на учител.
12. При провеждане на учебна и производствена практика извън училище в началото на всяка година провежда и инструктаж по безопасно предвиждане до земеделското стопанство, като отразява това в книга за инструктаж.

Чл. 14. Задължения на учителите по физическо възпитание и спорт

1. Ежедневно, преди започване на занятията да извърши оглед на състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват. Да полага грижи за поддържането им в добро състояние.
2. Да не допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност за злополука или да се играе без гимнастически постелки.
3. Да поддържа ред и последователност при изпълнението на упражненията, особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност от сблъсквания, падания, разсейване на вниманието или уплаха.

4. Да следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонение, да не изиска изпълнение на трудни елементи.
5. По време на часовете да не остава учениците без пряко наблюдение.
6. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на първа медицинска помощ и да уведоми директора.
7. Да осигурява местата за физическо възпитание да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, разположение на уредите и др.

Чл. 15. Задължения на учениците

1. Да изслушват внимателно инструктажите, които се провеждат от учителите по практика, по физическо выпитание, от класните ръководители, както и инструктажа, провеждан във стопанството преди започване на учебната или производствената практика.
2. Да се разписват в книгите за инструктаж в училището и в стопанството, с коего удостоверяват, че са им известни правилата и изискванията за безопасност на труда и се задължават стриктно да ги спазват.
3. Да спазват установеното време за учебна и производствена практика.
4. Строго да спазват разпоредбите по БУТ и ПО и правилата за вътрешния ред и поведение в училище и в стопанството, като изпълняват дадените им указания в това направление. Да поддържа образцов ред и чистота на работното си място.
5. Да ползват задължително обикновеното и специално работно облекло и ЛПС, в зависимост от работата, която изпълняват.
6. Преди започване на работа да огледат внимателно работното си място и при забелязване на най-малки неизправности или несъответствия, веднага да уведомят учителя.

Преди да напуснат работните си места да предадат инструментите си почистени и в пълна изправност. При злополука веднага да съобщават на учителя си, за да се вземат бързи мерки за оказване на необходимата помощ на пострадалия.

7. На учениците строго е забранено:
 - а) самоволно да извършват работа, която не им е възлагана, да напускат или сменят работното си място;
 - б) да разхвърлят безразборно обработените предмети около мястото на работа;
 - д) да пушат, употребяват алкохол, да играят карти в училищната сграда, двора на училището и района около училище.
8. При подаден сигнал за аварийна ситуация да напуснат по най-бързия начин, без паника учебната сграда.
9. При предвиждане от дома до училище или стопанството и обратно, се задължават стриктно да спазват правилата за движение по пътищата.
10. При установяване в учебна стая на нередности и повреди незабавно уведомяват учителя.
11. Не се допуска качване по прозорци, навеждане през тях, хвърляне на отпадъци или други предмети.
12. Забранено е внасянето в училище на ножчета, приспособления за игри с остри предмети и използването им.
13. Забранява се консумирането на закуски в сградата на училището, с изключение на специално предвиденото за това помещение.
14. Не се допуска игра с топки и други СПОРТНИ пособия в класните стаи и коридорите, пързалянето по мозайката и парапетите.
15. С цел осигуряване на пожарна безопасност, учениците са длъжни стриктно да спазват противопожарните правила в училище. При възникване на пожар да спазват указанията на учителя.
16. По време на учебни и извънкласни дейности извън сградата на училището, учениците изпълняват указанията на учителите, които ги придвижват, като предварително са запознават и разписват за проведенния инструктаж.

17. В случай на насилие, ПТП и други, при които има пострадали ученици, веднага се уведомява директора или учител, независимо от времето и мястото на събитието.

Чл. 16. Задължения на класните ръководители.

1. В началото на учебната година на новоприетите ученици да провеждат начален инструктаж по БУТ и ПО, като запознаят учениците и техните родители с Правилника за осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд срещу подпись.

2. При извънучилищни дейности като екскурзии, походи, лагери и учебни занятия извън сградата на училището спазват изискванията на чл. 79 от Закона за туризма и чл. 15 от Наредба за организация на дейностите в училищното образование и отговарят за опазване живота и здравето на участниците в групата.

3. В часа на класа запознават учениците с плана за действия при бедствия, аварии, пожари и терористичен акт, както и с евакуационния план на училището.

4. В началото на всяка учебна година провеждат час по БДП, а в края и по безопасно поведение през ЛЯТОТО.

Чл. 17. Задължения на работниците и служителите:

1. При постъпване на работа да не започват изпълнението на трудовите си задължения, преди провеждането на начален инструктаж по БУТ и ПО.

2. При изпълнение на конкретна трудова дейност стриктно да спазват изискванията за безопасна работа, да използват работно облекло, специално работно облекло и ЛПС.

3. Да изслушват периодичните инструктажи, провеждани от лицето, назначено от директора за координация и контрол по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд.

4. Чистачката се грижи за ежедневната хигиена в сградата и спортната площадка, отговаря за затварянето на крановете на чешмите и проверка на осветлението, след приключване на смяната обхождат цялата сграда, затваря всички врати и прозорци, изгася осветлението.

5. Домакинът на училището следи за наличността и изправността на противопожарните съоръжения. Не допуска използването им за никакви други цели, освен при нужда за гасене на запалване или пожар. Следи за състоянието на проходите за евакуация, осигурява почистването на снега по проходите към училище.

6. Общият работник своевременно отремонтира врати, прозорци, при необходимост действа с противопожарните съоръжения. При силни течове на вода в сградата спира с централния кран водоснабдяването и информира ръководството.

7. Пазачът осигурява пропускателен режим. Не допуска влизането на външни лица, които нарушават учебния процес. Не допуска влизането и паркирането на превозни средства в двора на училището, освен за товаро-разтоварни работи. Отговаря за поддържането на свободни коридори по пътя на аварийните изходи. При аварийна ситуация изключва централното ел.захранване.

8. Всички работещи в ПГ по сеслско стопанство са длъжни да полагат изключителни грижи за опазване живота и здравето на учениците. При констатиране на повреди или ситуации, застрашаващи живота и здравето им, са длъжни незабавно да алармират директора.

Условия за безопасно провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност

чл.18

1. Към всички помещения, съоръжения и водоизточници трябва да има по всяко време свободен достъп. Пътищата, проходите и входовете да бъдат в изправност, свободни от материали, а през зимата почистени от сняг.
2. Евакуационните пътища и изходи трябва да бъдат устроени и поддържани съобразно изискванията на противопожарните и строително-технически норми.
3. В класните стаи чиновете да бъдат разположени така, че изходите да бъдат свободни.
4. На територията на училището да се поддържа чистота. Всички горими отпадъци и смет да се изнасят своевременно.
5. Персоналът на училището да бъде запознат с правилата на ПО и начините за ползване на наличните средства за гасене на пожар.
6. Не се разрешава използването на отопителни печки, освен на разрешените със заповед на директора места.
7. Дежурството на учителите извършва при стриктно спазване на графика за дежурство.
8. Категорично се забранява освобождаването на ученици от часове.

РАЗДЕЛ IV : ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1 Настоящият Правилник за осигуряване на здравословни и безопасни условия на обучение, възпитание и труд се издава на основание Закона за здравословни и безопасни условия на труд, обн. ДВ. бр.124 от 23 Декември 1997г., изм. и доп. ДВ. бр.97 от 5 Декември 2017г.

§ 2 Всички неурядени от настоящия Правилник въпроси се ureждат от Кодекса на труда и ЗЗБУТ.

§ 3 Неделима част от настоящия правилник е План за работа на комисията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на обучение, възпитание и труд.